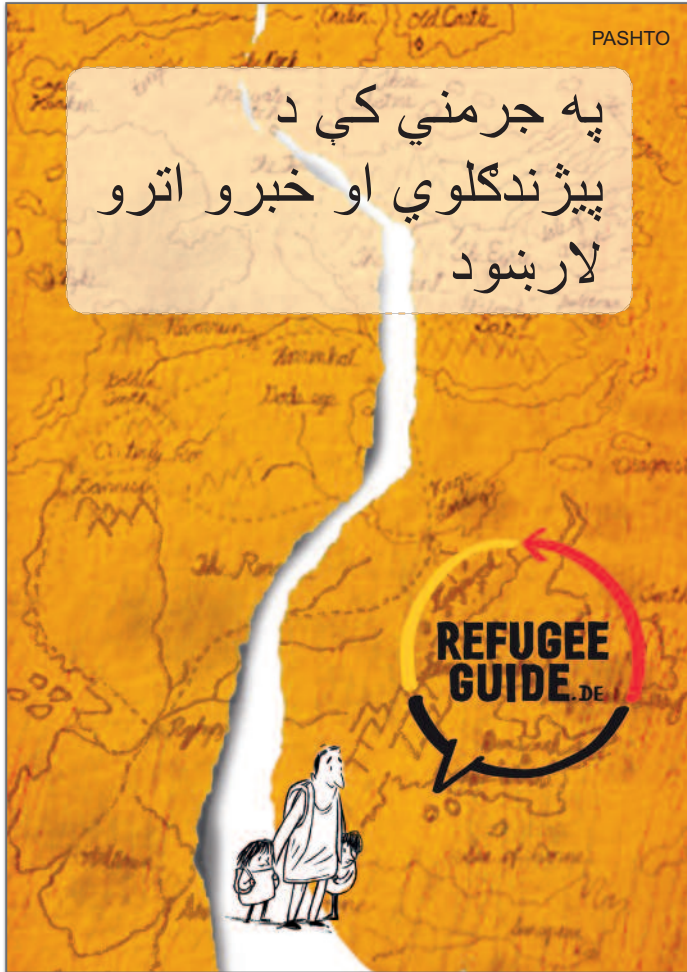

Refugee-Guide:

په هسن ولایت که هرکله راشی!

خانمها و آقایان محترم،

من به نمایندگی از حکومت ایالتی هسن از شما در ایالت فدرالی ما استقبال می کنم. شما به آلمان آمده اید تا در اینجا پناهندگی بدهید و نخست در کمپ مهاجرین ایالت هسن جابجا شدید. احتمالاً شما در محیط خود چیزهای را نو و طور دیگر تجربه می کنید. برای اینکه ورود شما و زندگی شما را سهل بسازیم، شهروندان فعال ما این نشریه را به نام "راهنمای پناهندگان" (Refugee Guide) تنظیم کرده اند. من می خواهم از همه نویسندگان، به ویژه از هماهنگ کننده گان پروژه هر یک خانم فرانسیسکا فیشر (Franziska Fischer) و آقای مایکل اشتراوتمن (Michael Strautmann) صمیمانه تشکر کنم. ما در محل کمپ مهاجرین تمام کمکهای را ارائه خواهیم کرد که شما به آنها نیاز دارید تا خود را در ایالت هسن راحت احساس کنید. نشریه "راهنمای پناهندگان" می تواند درینمورد به عنوان یک راهنما کمک کند.

برای آینده شما آرزوهای خوب تمنا می کنم.

کای کلوزه (Kai Klose)،
وزیر امور اجتماعی و ادغام در ایالت هسن

جرمني ته ښه راغلاست!

Willkommen
in Deutschland!

د دې لارښود موخه دا ده تر څو تاسې ته د جرمني په اړه معلومات وړاندې کړي. دا لارښود د کډوالو د عامه پوښتنو د ځوابولو په موخه جوړ شوی ده. د همدې لارښود زیاتره مشورې کومه مقررې یا جدي قانون نه دی. کېدای شي چې په جرمني کې خلک زیاتره د همدې لارښود سره سم عمل و نه کړي. خو بیا هم، لاندني تشریح شوي کره وړه هغه څه دي چې زیاتره خلک یې په زیاته کچه تر سره کوي.

مطالب

3

عامه ژوند

5

شخصي يا انفرادي ازادي

6

ټولنيز ژوند

7

تساوي (برابري)

8

چاپيريال او د خلکو ژوند

9

خواره، څښاک او سگرت څکول

10

رسميات او بيروکراسي

11

بېرني حالات

12

د دې لارښود په اړه

عامه ژوند

څوکیو کښیني په تیره بیا په عامه ترانسپورتي وسایلو کی.

د خلوت او چوپتیا لپاره، زیاتره خلک خپلي دروازي بندي ساتي، د بېلگي په توگه په لویو دفترنو کې او یا هم په کورونو کې. کله چې تاسې کوم یا دفتر ته ننوزئ، نو مودبانه کار دا ده چې لومړی دروازه وټکوی وروسته بیا تاسې ته د معمول سره سم ښه راغلاست ویل کېږي او بیا کولای شې خپله پوښتنه وکړئ.

په جرمني کې یکنښه عمومي رخصتي وي. تقریباً ټول دوکانونه ترلي وي او یوازې ډېر کم خلک کار کوي. که چیرته د رخصتي په ورځو کې ستاسې غالمغال د ستاسو د گاونډیو د مزاحمت سبب وگرځي، نو کېدای شي هغوی له تاسې څخه شکایت

«گوتین تگ» (سهار مو په خیر) او «اوف ویدرشین» (د خدای په امان) دا په جرمني کې معمول سترې مسې کول دي. کله چې تاسې یوازې له یوه کسا یا څو کسانو سره مخامخ کېږئ نو له هغوی سره سترې مسې کول ډېر عام ده. د بېلگي په توگه، کله چې تاسې یوه واره پلورنځي ته او یا هم د ډاکټر د انتظار خونې ته ننوزئ نو یوازې د «گوتین تگ» په ویلو سره تاسې هلته له ټولو ناستو کسانو سره سترې مسې کړي ده. په ورته شکل تاسې کولای شې په کلي او یا هم په لرو پرتو سیمو کې په ورته شکل سره سترې مسې وکړئ.

په عامه ځایونو کې مسکې کېدل کومه بې ادبي نه ده، هان که له یوه نابده کس سره هم مخ شې. معمولاً خلک هڅه کوي چې د مسکې کېدو تر څنګ دوستانه او خوشاله واوسي.

په جرمني کې خلک خپل شخصي حريم او ځای ته ډېر ارزښت ورکوي، چې زیاتره وخت دوی له یوه بل څخه ډېر لري لري کښني. په جرمني کې تاسې کولای شې چې له یوه نابده کس سره په ریل گاډي یا رسټورانټ کې یوازې د سلام علیک او خدای په امان په ویلو سره د ساعتونو لپاره یو ځای کښینئ. همداشان، زیاتره خلک کوشش کوي تر څو په خپلو

په برقي زينو کې خلک معمولاً بنی خوا ته ولاړ وي او کېنې خوا ته تگ کوي.

که مو مرستي ته اړتيا لرله نو په اسانۍ سره کولای شئ چې له يوه بالغ کس څخه پوښتنه وکړئ: خلک معمولاً ډېره دوستانه دي. که چېرته ماشومان وي نو جدي توصيه درته کېږي چې د هغوی د والدين له اجازې پرته ور نږدې نشئ.

وکړي د بېلگې په توگه که تاسې د رخصتۍ په ورځ د خپلې حويلې چمن په ماشين باندې وربیئ او يا هم د خپل کور په ديوالونو کې الماری يا کوم بل څيز نصبوی. همداشان د جرمني خلک د خوب په وخت کې چې د شپې له ۱۰ بجو پيلیږي او د سهار تر ۷ بجو پوري ده نه غواړي چې گاونډی يې غالمغال وکړي او يا هم د دوی د خوب خند وگرځي.

په عامه ځايونو کې د حاجت رفع کول يو سپکاوی ده. په زیاترو ځايونو کې عمومي تشنابونه شته. دا عمومي تشنابونه معمولاً کموت او تشناب کاغذ لري، خو شاور نه لري. همداشان کارول شوی کاغذ تشناب باید په کموت کې واچول شي نه د کثافاتو په سطل کې. خو د ټپونو پټی او د بنځو د قاعده کې پمپرس باید د کثافاتو په سطل کې واچول شي. که چېرته په تشنابونو کې کوم ځای چټل کېږي نو باید هغه په بورس باندې پاک کړئ. باید ډاډه واوسئ چې تشناب پاک او وچ پرېږدئ. همداشان توصيه کېږي چې له کموت څخه په ناسته گټه واخلئ، البته په هغه صورت کې چې په ولاړو باندې د بولو کولو سیستم موجود نه وي، البته دا کار باید د نارینه او بنځینه دواړو لپاره په نظر کې ونیول شي. سربرېره پر دې، کله چې له تشناب څخه فارغیږئ نو باید خپل لاسونه پاک ومنيځئ ځکه چې له روغتیايي اړخه دا ډېر مهم اصل دی.

په عامه ځايونو کې په تیره بیا په عامه ترانسپورت کې نه باید په لور اواز او د زیات وخت لپاره خبرې وکړئ، ځکه دا ډېر سپک کار گڼل کېږي. په داسې ځايونو کې خبرې کول او يا هم په تلفون کې خبرې کول باید ډېرې ورو وي.

په عامه ترانسپورت کې د سپین رېږو، ناروغانو او امیندوارو بنځو لپاره او همداشان د ویلچیر او لکرو لپاره مخصوص سیتونه او ځايونه دي. کله چې داسې کسان ترانسپورت ته راځي، نو باید دا ځايونه سمدلاسه ورته خالي شي.

شخصي يا انفرادي ازادي

تبعيض وشي او يا هم هغوی ډېر جدي توهين او يا هم وگواښئ.

په عامه ځايونو کې د ورته او يا هم مخالفو جنسونو تر منځ د مېني اظهارول يوه عادي خبره ده. په دې کې کېدای شي چې د يوه بل لاس نيول او هان د يوه بل ښکلول يا په غير کې نيول شامل و اوسي. په جرمني کې دا ټول منل شوي کره وره دي او که مو چيرته وليدل نو تاسې ترې تيريرئ.

هر څوک کولای شي خپل مذهب او دين ته پاه بند و اوسي او هغه پر ځای کړي. په جرمني کې مذهب د هر چا خپله شخصي مسئله ده. يعنې تاسې ازاد بااست او کولای شئ په هر هغه څه چې ستاسې خوښيرئ، عقیده ولرئ خو په مقابل کې له تاسې څخه هم غوښتل کېږي تر څو نور خلک ازاد پرېږدئ تر څو هغوی هم په خپل خدای او يا هم پر هېڅ څه باندې عقیده ولري.

د بدن د ځينو برخو لوڅوالی په جرمني کې يو عادي کار دی د بېلګې په توګه د ټي شيرټ اغوستل او يا د لنډو لمنو اغوستل. خو نورو خلکو ته ښه په ځير سره کتل يوه بې اخلاقي ګڼل کېږي.

د سونا په ځايونو او د لامبا په ځايونو کې تکه يا رخت ازادی دی. مګر خلک زياتره په دغو ځايونو کې د لامبا نيکر اغوندي. معمولاً د لامبا په ځايونو او سونا کې د ښځو او سرو تر منځ کوم بېلوالی نه وي، خو بيا هم ځينې وختونه د نارينه او ښځينه وو لپاره هغه هم په ځانګړو حالاتو کې وخت ريزرف کېږي.

په جرمني کې عقايد او مناظري زياتره د يوې روغي جوړې يا مصالحې لپاره تر سره کېږي، نه د تضاد د رامنځته کېدو په خاطر. رسنۍ په جرمني کې يو ډول ځانګړې خپلواکۍ لري يعنې د رسنيو خپلواکي. کوم چې د قانون له خوا بې تضمين کېږي. رسنۍ زيات شمېر مسايل تر خپل پوښښ لاندې راولي، لکه پر دولتي او ټولنيزو نهادونو (لکه کليساوو) باندې انتقاد کول. د بيان ازادي تاسې ته حق درکوي تر څو هغه څه چې ستاسې په مغزو کې درګرځي هغه بيان کړئ خو داسې هم نه چې له نورو کسانو سره

تولنيز ژوند

په جرمني خلک يوه بل ته لاس ورکوي هم کله چې چاته ورځي او هم کله چې ترې ځي يا نويو خلکو سره مخامخ کېږي. دا يو عادي کار دی کله چې کوم کس له نورو خلکو سره مخامخ کېږي بايد هر يوه ته لاس ورکړي. همداشان د لاس ورکولو په وخت کې بايد د مقابل کس سترگو ته وگوري. د لاس ورکول نارينه او ښځينه دواړو ته عام کار دی.

کله چې له ملگرو سره ستړي مسي کوئ نو خلکو ته غير ورکول يو معمول کار دی او د جرمني په ځينو برخو کې خو يو بل په غامبورو سره ښکلوي ولو که مخالف جنس وال هم وي. البته دا کار په جرمني کې د غير جنسي يوې دوستانه لارې په توگه پېژندل کېږي.

خلک زياتره هر هغه څه چې فکر کوي، هغه وايي. د هغوی مقصد بي ادبي نه بلکې صداقت او ريښتینولي ده. سازنده يا رغونکي يا مثبت انتقاد د خپل ځان او نورو د پرمختگ او ښه والي لپاره مهم اصل بلل کېږي، په تيره بيا د کار په حالت کې. نو له همدې کبله که پر چا انتقاد کېږي او يا هم هغه په نورو انتقاد کوي، دا کومه غير عادي مسئله نه ده.

وخت ته توجه کول ډېر مهم ده. که چيرته تاسي له چا سره وعده اېښي وي او يا هم له ځينو خلکو سره غواړی چې وگورئ او بيا ناوخته شی، نو پنځه دقيقې ناوخته کېدل هم په دې معنی ده چې گواکي تاسي هغوی ته درناوی نه لری او هغوی مو درته انتظار کېږولي دي. که چيرته ناوخته ياست، نو هغه کس ته زنگ ووهئ او ورته ووايست چې زه کېدای

شي لږ ناوخته درشم. دا کړنلاره هم د کار او هم د شخصي مناسبتونو لپاره ډېر معمول ده.

کله چې تاسي ته څوک د څه شي ننگ کوي، نو د «نښ، ډنکه» يعني (نه، مننه) تر ټولو ښه ادبي نه وبل دي او «بيتي» يا «جبرني» بيا د (هو) مننه ورکوي.

تساوي يا برابر والی

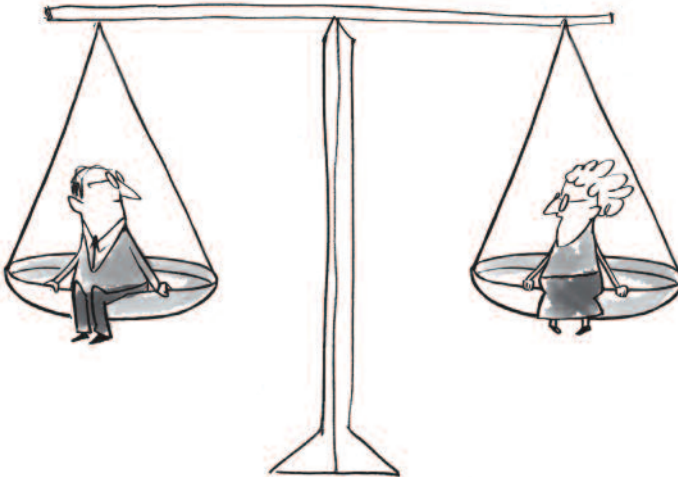
په توگه د جرمني يو پخوانی د بهرنیو چارو وزیر همجنسگرا و. له اکتوبر د ۲۰۱۷ کال کی په آلمان کی کولای شی چه دوه همجنس کسان یو بل سره واده وکړی.

خلک کولای شي په ازادانه توگه سره د دې تصمیم ونیسي چې له چا سره او چیرته واده وکړي. دا خبره هم ډېره عامه ده چې هېڅ واده نه کوي او یا دا چې د ماشومانو پلرونه او میندې داسې وي چې هېڅ واده یې نه وي سره کړی او یا هم نه غواړي چې ماشومان ولري.

د جنسیت، نژاد، دین یا جنسي میلان له مخې تبعیض غیرقانوني کار دی او کېدای شي تر تعقیب لاندې ونیول شي. که چیرته تاسې احساس کوئ چې د سره تبعیض کېږي، یا گواښل کېږئ هان که په شفاهي ډول سره هم وي: نو پولیس ته زنګ ووهئ. د هر ډول تبصرې، سپکاوي، تبعیض او گواښ پر وړاندې زورزیاتې کارول د منلو نه دی. برسیره پر دې، زورزیاتې کول په جرمني کې غیرقانوني کار دی.

نارینه او ښځینه برابر دي او له کت مت ورته حقونو څخه برخمن دي. که هر څوک له تاسې وغواړي چې هغه (که ښځه وي یا نارینه) یوازې پرېږدئ، نو تاسې باید بالکل د هغه خبره ومنئ: د نورو خلکو خورول که هغه نارینه وي یا ښځینه، منع دي. د یوه کس د انځور اخیستو نه مخکې باید له هغه څخه اجازه واخلي.

همجنسگرایي په جرمني یو معمول کار ده. د بېلگې

چاپیریال او ایکولوژی

پرانیستی وساتو. کله چی کرکی خلاصی وي، نو د دې لپاره چې په انرژي کې سپما وکړو، باید مرکز گرمي بندي کړو.

زیاتره بوتلونه له ۸ تر ۲۵ سینټه پورې کوچنی دپیوزیت لري چې کله هغه بیرته دوکاندار ته ورکول کېږي، نو هغه دپیوزیت هم ورکول کېږي. تاسې کولای شی خپل بوتلونه بیرته هغو دوکانونو ته ور وسپاری کوم چې تاسې ترې اخیستی وي. دا په دې معنی چې له چاپیریال سره مرسته وشي او هغه بیرته په دوران کې واچول شي او بیرته نور بوتلونه ترې جوړ شي تر څو د کثافاتو حجم هم راکم شي.

په جرمني کې خلک د هغوی د چاپیریال د دوستانه کړو وړو له کبله ډېره مشهور دي: هغوی کثافات سره بېلوي او هڅه کوي چې هغه بیرته په دوران کې واچوي. د هغوی نه خوښیږي چې کثافات دي پر ځمکه پراته واوسي. دا خبره هم په ښاریاتو او هم په طبیعي ځایونو کې رښتیا ده، د بېلګې په توګه په پارکونو کې، سرکونو ته نږدې او همداشان په ځنګلونو کې. دا ډېره عامه ده چې کثافات باید په هغه ځای کې نږدې د کثافاتو په سطل کې واچول شي، هان که د هغو کثافاتو د وړلو لپاره تر اوږده ځای پورې تګ ته ضرورت هم وي. اساساً په عامه ځایونو لکه د ریل ګاډي په تمخایونو، د موټرونو په تمخایونو او پارکونو کې د کثافاتو سطلونه اېښي وي.

په جرمني کې زیاتره خلک هڅه کوي تر څو د انرژي او سرچینو په کارولو کې محدودیت راولي. دا کار هم د چاپیریال ساتنې او هم د پیسو د سپما لپاره تر سره کېږي. د بېلګې په توګه، خلک هڅه کوي تر څو یخچال د زیات وخت لپاره خلاص پرېنږدي (هم په کور او هم په سوپرمارکېټ کې). خلک معمولاً کله چې له خپلو کورونو څخه د باندې وځي، د رڼا ګروپونه خاموشه کوي.

ترلي کرکی معمولاً ډېرې کلکې بندي وي. له همدې کبله، اړینه ده تر څو ځینې وختونه د هوا د وتلو لپاره

خواره، خبناک او سگرت څکول

ليکل شوی وي او يا هم په ترکیباتو کې يې جيلېټين نه يې ليکل شوی.

په جرمني کې ډول ډول ارزانه پلورنځايه شته لکه (ALDI, LIDL او Penny) او همداشان ډېرې لور بيه پلورنځي لکه (REWE او EDEKA) شته چې په دغو پلورنځيو کې د انسان د ژوندانه د اړتيا وړ هر ډول توکي پلورل کېږي. د دې تر څنگ، د بزگرانو مارکېټونه شته او همداشان د ترکانو، افریقایانو، اسیایانو او یونانیانو واړه واړه پلورنځي شته. که تاسې غواړئ چې یوازې حلال خواره او غوښه واخلئ نو باید د ترکانو یا عربانو پلورنځيو یا رستورانټونو ته ورشئ. همداشان ځینې د تیلو پمپونه هم پلورنځي لري چې ۲۴ ساعته پرانیستي وي خو د هغوی د توکو بیه نسبت نورو ته ډېره لوړه وي.

د نل اوبه په بشپړه توګه سره صحي دي. په جرمني کې د نل اوبه په بشپړه توګه تر څارنې لاندې وي او له هر ډول میکروبونو څخه خوندي وي. په دې برخه کې یوازې څو استثناوي شته، د بېلګې په توګه په عامه ځایونو او ریل ګاډو کې، چې هلته مخصوص لیبلونه و هل شوي دي: نین ترینکواسر (یعنی د اوبو څښل منع دي).

الکول په تیره بیا بېر او شراب د مابنام په مهال په ټولنیزو ناستو کې ډېر عام دي، د بېلګې په توګه د شپې د ډوډۍ په وخت او همداشان له ملګرو سره د تفریح په مهال. خو بیا هم، دا یو منل شوی حقیقت دی چې نه باید الکول وڅښو او زیاتره جرمنیان هېڅکله هم شراب نه څښي. که چیرته تاسې ته د شرابو د څښلو ننگ وشي، تاسې کولای شئ ورته منفي جواب ورکړئ او ورته ووايې چې «نن، ډنکه». که مو چیرته شراب څښلي وي نو بیا تاسې د موټر چلولو حق نه لرئ.

په جرمني کې تاسې کولای شئ چې ډول ډول خواره و مومی چې په هغو کې د خوګ غوښه، د پسه غوښه او چرګان شامل دي. تاسې کولای شئ وپوښئ چې په خوړو کې کوم ډول غوښه ده دا په هغه صورت کې چې تاسې نه غواړئ کوم ډول غوښه چې ستاسو ښه نه اېسي هغه و نه خوړئ. دودیز جرمنیان زیاتره د خوګ غوښه خوړي.

کېدای شي په زیاترو سیمو کې تاسې ډونر کباب و مومی، ډونر کباب یو ډول ساده کباب دی چې په ډوډۍ کې پېچل شوی وي. دا ډول کباب د چرګ له غوښې او د پسه له غوښې جوړېږي. ډونر کباب لکه د نورو فسټ فوډ خوړو (پېزا، برګر، چیس او داسې نورو) په څېر معمولاً پرته له قاشق او پنډې څخه خوړل کېږي. که څه هم، هغه د میز په سر باندې خوړل کېږي.

سگرت څکول په زیاترو عامه ځایونو کې هم د ښځینه او هم د نارینه وو لپاره یوه عادي خبره ده. په رستورانټونو او د ریل ګاډو په تمځایونو کې د سگرت څکولو لپاره ځانګړی ځای موجود وي. معمولاً دا ډېر ادبي کار دی چې د سگرت څکولو په مهال د باندې وڅوئ او یا هم بالکون ته وځوئ. هغو کسانو ته نږدې چې سگرت نه څکوي، ماشومان وي او یا هم امیندواره ښځه وي، سگرت څکول یو سپک کار ګنل کېږي.

د جرمني زیاتره شیریني باب په خپل ځان کې له خوګ څخه جوړ شوي جیلېټین لري، که چیرته تاسې غواړئ چې ډاډ و اوسئ چې ایا دا حلال ده او که نه نو هغه یې واخلې چې پر لیبل باندې یې «ویجیټین»

رسمیات

باندې موټر هم نه وي، حرکت نه کوي: هغه کس چې په خپل حق کې راروان وي د لارې حق هم لري (“rechts vor links”).

په ښارونو کې د بایسکلونو لپاره خائنه لارې جوړې شوي دي. د موټر چلولو یا بایسکل چلولو پر مهال په ټلیفون کې خبرې کول یا مسیج لیرل ممنوع ده. کله چې په موټر کې سفر کوئ، نو ټول مسافرین باید د خپل سیمټ کمربند وتړي. که په موټر کې ماشومان وي نو باید د هغوی لپاره له ځانگړو جوړو شویو سیټونو څخه کار واخیستل شي.

د دفتر د کار په وختونو کې یوازې باید د راتلونکو زنگونه جواب ورکړل شي. یعنی د مازدیگر تر څلورو یا پنځو بجو پورې. په ټلیفون کې شخصي خبرې کولو ته معمولاً د شپې له ۹ څخه تر ۱۰ بجو پورې اجازه نشته. کله چې زنگ وهی نو لومړی خپل نوم ورته وواياست.

کله چې له عامه ترانسپورت څخه کټه اخلی، نو باید لومړی ټیکټ واخلي. ناسی کولای شی چې دا ټیکټونه د خدماتو په څانگه او یا هم د ټیکټ له ماشینونو څخه واخلي. کله چې ریل گاډو یا بسونو ته خیزئ، نو کله کله باید خپل ټیکټونه چیک کړی (په تیره بیا په لویو ښارونو لکه برلین او مونسن کې). د بېلابېلو سیمو او ښارونو تر منځ د ټیکټونه پروسیجر او ډولونه ښايي توپیر سره ولري.

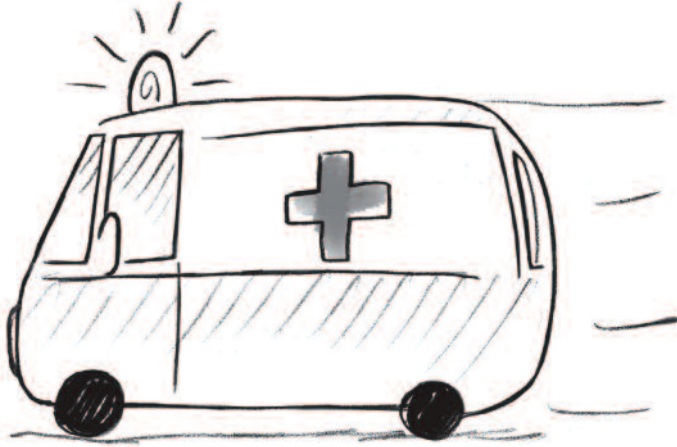
دوکانونه او رسمي دفاتر په خپل وخت سره پرانیستل کېږي او بیرته تړل کېږي. د بېلگې په توگه که چېرته د کوم دفتر یا دوکان د بندیدو وخت (Öffnungszeiten) په څلورو بجو وي، نو ناسی باید هلته په ۳:۵۵ ورشی، ځکه چې هغه په ۴:۰۱ باندې ممکن بند واوسي. همداشان دا اصل باید ناسی د ریل گاډو، بسونو او همداشان د هغوی د تلو د وخت په اړه مراعات کړی.

له بیروکراسي سره معامله کول ځینې وختونه ډېر ستونزمن او ډېر ناکافي وي. هغه وخت نیونکي وي او معیاري پروسیجرونه باید ووهي. دا کار کېدای شي ځورونکي واوسي. خو بیا هم، دا بیروکراتیک پروسیجر د هر چا لپاره ورته او منصفانه وي. د رشوت ورکول یا ترې غوښتل جرم گڼل کېږي.

په جرمني کې خلک زیاتره له ترافیکی قوانینو پیروي کوي. هغوی د ترافیکی نښو پیروي کوي او کله چې وپني اشارې سرې دي نو بیا که په سرک

په بېرنيو حالاتو کې

کې د بېرنيو خونو لپاره له هات لاین څخه کار واخيستل شي.

له ډاکټر سره د ليدلو لپاره بايد کيوال لومړی د ټولنيز امنيت له دفتر سره مشوره وکړي. د ډاکټرانو دفترونه معمولاً د سهار له ۸ بجو نه د غرمې تر ۱۲ او کله نا کله له غرمې وروسته هم خلاص وي. زياتره ډاکټران په انگرېزي ژبه باندې خبرې کوي.

که چيرته په ماينام يا د يکشني په ورځو يا نورو رخصتيو کې درمل ته اړتيا لری، نو کولای شې چې خلاصو درملتونونو ("Not-Apotheke") ته ورشې. د دې لپاره چې پوه شې کوم يو درملتون خلاص دی نو له گوگل څخه کار واخلې او يا هم ۲۲۸۳۳ شمېرې ته زنگ ووهې. له هر موبایل څخه به پر تاسې باندې په يوه دقيقه کې ۶۹ سينټه لگښت راشي. د نږدې خلاصو درملتونونو لپست د هر درملتون په شېشه باندې خړېدلې وي.

تل هڅه کوي تر څو له هغو کسانو سره چې په خطر کې دي مرسته وکړي. وخت مه ضايعه کوي لاس په کار شې او تاسې هر څه کولای شې. هر کس بايد له بل کس سره چې په خطر کې وي، مرسته وکړي. د بېلگې په توگه د لومړنيو مرستو په برابرول کې او همداشان د بېرنيو حالاتو خدماتو ته په زنگ وولو سره (لاندې يې وگورئ)

د شخړو، غلا او جنسي خوروني په حالاتو کې: پوليسو ته له خپل هر ډول تليفون څخه يوازې د ۱۱۰ شمېرې ته زنگ ووهې. د پوليسو کارکوونکي عموماً ټول ډېر ښه خلک دي او هغوی ستاسې لپاره هلته ناست دي چې تاسې سره مرسته وکړي په همدې خاطر هغوی هر زنگ ډېر جدي نيسي.

د اور اخيستنې يا طبي بېرنيو حالاتو په صورت کې: د اور وژني ادارې ته له خپل هر ډول تليفون څخه يوازې د ۱۱۲ شمېرې ته زنگ ووهې. له هات لاین څخه يوازې بايد د ژوند گواښوونکي بېرنيو حالاتو لپاره کار واخيستل شي. همداشان بايد په روغتونونو

د دې لارښود په اړه

لارښود کوم غفلت يا منفي کړو وړو د پای ته رسېدو په توگه وگنل شي. کډوالو په ښکاره ډول سره دې اندېښنې ته اشاره وکړه او برعکس، هغوی دې ته ورته د لازياتو معلوماتو غوښتنه هم وکړه.

دا لارښود د هغو کسانو لپاره دی چې جرمني ته راځي يا کډوال وي او يا هم د جرمني راتلونکي اتباع گرځي. د دې لارښود موخه دا ده تر څو هغوی ته په جرمني کې د لومړي ځل د راتگ لپاره پېژندگلوي وړاندې کړي. د کډوالو په اړه، د دې لارښود موخه دا ده تر څو هغوی ته هغه گټور معلومات ورکړي کوم چې هغوی لا د انټيگريشن په کورسونو او د جرمني ژبې په کورسونو کې چې د دولت له خوا هغوی ته جوړيږي، گډون نه وي کړی.

دغه لارښوونه په بېلابېلو ژبو سره چې تصويري توکي هم لري هغوی ته ورکول کېږي. دا لارښود په انلاين بڼه هم د لاسرسي وړ ده چې د چاپ کولو زمينه هم لري چې بيا تاسې کولای شئ هغه خپلو نورو ملگرو ته ورکړئ. د دې لارښود چاپي بڼه به وروسته د لاسرسي وړ وگرځي.

د دې لارښود اصلي موخه دا ده چې گټور معلومات وړاندې کړي. که څه هم، منو چې دغه لارښود کېدای شي يو غفلت يا منفي کړنه وبولو. دغه ممکنه تداخل په منظم او جدي توگه په دغه پروژې کې منعکس شوی دی.

د همدې لارښود مفاهيم او مطالب د زياترو خلکو په مرسته ترتيب او طرح شوي دي (د بېلگې په توگه د سوريي، افغانستان، سوډان، مصر، فلسطين د خلکو له خوا؛ هغه خلک چې تازه تازه جرمني ته راغلي دي؛ هغه خلک چې اوس په جرمني کې کډوال دي او داسې نور). د دې لارښود په ترتيب کې د کډوالو ښکېلول ډېر مهم و. کله چې مو له کډوالو سره د دغې پروژې په اړه خبرې کولي، نو په دې اړه په ځانگړي ډول سره بحث وشو چې که چيرته دا

Impressum:
© Refugeeguide.de
Projektkoordination: Michael Strautmann, Franziska Fischer

Broschüren-Layout: Joanna Roer
Illustrationen: Maren Amini, maren-amini.de
Logo-Gestaltung: Freizeit-Werbeagentur.com

Redaktion: Viele ehrenamtliche Unterstützer, v.a. Studenten und Doktoranden, mit verschiedensten (geographischen und kulturellen) Hintergründen, die zu dieser crowd-gesourceten Orientierungshilfe beigetragen haben.

Übersetzungen:
Deutsch, Englisch, Arabisch, Französisch: eine Vielzahl ehrenamtlicher Unterstützer in Gemeinschaftsarbeit
Pashto: Organization of Afghan Alumni
Dari: Organization of Afghan Alumni und weitere Ehrenamtliche
Serbisch: Alexandra Vukovich
Mazedonisch: Alexandra Vukovich und Ana Ilievska Završnik
Albanisch: ein engagierter anonymer Unterstützer

Lektorat im Auftrag der Ernst Klett Sprachen GmbH:
Michael Krumm, mk-lektorat.de (Deutsch); Dr. Abbas Amin, arabisch-lektorat.de (Arabisch); Gillian Bathmaker (Englisch); Magali Armengaud (Französisch)

HESSEN

Herausgeber:
**Hessisches Ministerium
für Soziales und Integration**

Sonnenberger Str. 2/2a
65193 Wiesbaden

www.soziales.hessen.de